Nr 186 (216) Łódź, niedziela 22 lipca 1945 r. Rok 51

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od godz. 12—2 popołudniu

ADMINISTRACJA czynna od godziny 8—18

Cena numeru 1 złoty

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

REDAKCJA: ŁÓDŹ PIOTRKOWSKA 68

ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 70

Telefony: Redakcji . 144-18
Administracji 222-22

Konto w Banku „Społem", Oddział w Łodzi, Nr. 12

Aktualność Manifestu Lipcowego

Na konferencji prasowej, która odbyła się w Moskwie po utworzeniu Rządu Jedności Narodowej, jeden z dziennikarzy zagranicznych zapytał prowadzących konferencję wicepremierów Gomułkę i Mikołajczyka: „Czy nowy Rząd przyjmie Manifest ogłoszony przez Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego?" Odpowiedź brzmiała: „Wszystkie podstawy, na których oparty był Manifest P.K.W.N., przez nikogo nie były kwestionowane i są uznane za słuszne". Skoro jednak Manifest wydany był w czasie wojny, zaś Rząd Jedności Narodowej ma działać w warunkach pokoju, uzgodniono, że nowy Rząd ogłosi deklarację, w której określi swe stanowisko w podstawowych zagadnieniach.

Dziś po upływie roku od dnia ogłoszenia Manifestu Lipcowego, śmiałe zasady w nim poraz pierwszy sformułowane jako program państwowy odradzającej się Polski i rewolucyjne myśli, brzmiące tym bardziej rewolucyjnie po 5 latach niewoli, — należą rzeczywiście do pewników przez nikogo nie kwestionowanych i powszechnie uznanych za słuszne. I to właśnie było najlepszym probierzem słuszności myśli przewodnich Manifestu, rzadko bowiem znaleźć można dokument historyczny, a zwłaszcza deklarację ideową, który by w przeciągu roku tak wielkich wydarzeń wojskowych i politycznych nic nie stracił na swej aktualności.

Jeśli uważnie przeczytać raz jeszcze Manifest Lipcowy, podzielić można będzie jego treść ideową na trzy części: na pierwszym miejscu wymienić należy hasła związane ściśle z chwilą bieżącą, jak płomienne wezwanie do walki z Niemcami, do wypędzenia okupanta i odbudowy wolnej i niepodległej Ojczyzny. Drugą część Manifestu stanowi program na najbliższą przyszłość — ujawnienie względnie utworzenie Rad Narodowych, przejęcie administracji, natychmiastowe przystąpienie do reformy rolnej. Trzecia wreszcie część tego kodeksu demokracji polskiej zawiera program dalszy — program gospodarczy, szkolny, sprawę powrotu emigracji polskiej itd.

W świetle wydarzeń ubiegłego roku, wydarzeń tej miary, jak klęska hitleryzmu i całkowite zwycięstwo demokracji w Europie, stwierdzić można, że program nakreślony przez twórców Manifestu Lipcowego został albo zrealizowany, albo znalazł przesłanki niezbędne dla realizacji. W dziedzinie polityki zagranicznej Polski zwycięstwo idei Manifestu jest najbardziej oczywiste: odzyskanie niepodległości, granice nad Odrą, Nissą i szeroki dostęp do morza — oto konkretne wyniki polityki przyjaźni i braterskiej współpracy ze Związkiem Radzieckim. Powszechne uznanie Rządu Jedności Narodowej jest tylko konsekwencją tej polityki zagranicznej, wytyczne której nakreślone zostały w Manifeście.

Ale także w dziedzinie polityki wewnętrznej szereg haseł i postulatów Manifestu już należy do przeszłości, gdyż zostały one zrealizowane. Przede wszystkim wymienimy tu wiekopomną Reformę Rolną. Dekret o Reformie Rolnej był przecież tylko rozwinięciem myśli zawartych w Manifeście. Odbudowa administracji, udział czynnika obywatelskiego w Radach Narodowych, organizacja sądownictwa i szybki wymiar sprawiedliwości, — oto dalszy już zrealizowany program Manifestu.

Inne szczytne hasła Manifestu są w trakcie realizacji, czy to wymienimy naprawienie krzywd zadanych przez okupanta, zwrot własności zrabowanej przez Niemców poszczególnym obywatelom, chłopom, rzemieślnikom i instytucjom, czy to dążenie do poprawy bytu szerokich rzesz narodu przez zniesienie kontyngentów okupacyjnych przez podniesienie płac robotniczych i pracowniczych, czy to odbudowa i reforma szkolnictwa.

Oddzielnie wymienić należy postulat przywrócenia wszystkich swobód demokratycznych, równości obywateli i wolności organizacji politycznych, zawodowych, prasy i sumienia. Zastrzeżenie, że demokratyczne swobody nie mogą służyć wrogom demokracji, wyjaśnia, dlaczego dopiero teraz, po zakończeniu działań wojennych, można było uchylić cenzurę, zezwolić na posiadanie odbiorników radiowych itd. Im mniejsze będzie niebezpieczeństwo ze strony wrogów demokracji, tym większe będą swobody obywatelskie.

I wreszcie hasło zorganizowania powrotu naszej emigracji. Znajdując to hasło w Manifeście pisanym przed rokiem, podziwiać musimy dalekowzroczność jego twórców.

W zakończeniu Manifestu, po powtórzeniu jego naczelnych zadań, czytamy: „Nie można tych zadań urzeczywistnić bez jedności narodowej". Gdy dziś Rząd Jedności Narodowej staje przed Krajową Radą Narodową, otoczony uznaniem całego narodu, — słowa te są dla nas oczywiste. Przed rokiem jednak, gdy z trudem we mgle widać było zarysy odradzającej się nowej Polski, te same słowa były wielkim objawieniem rewolucyjnym.

Treść Manifestu Lipcowego jest rewolucyjna także z naszego socjalistycznego punktu widzenia. Reforma rolna, poprawa bytu warstw robotniczych i pracowniczych, zarząd państwowy nad wielkim przemysłem, — to są hasła jakby wyjęte z naszego socjalistycznego programu na najbliższą przyszłość. Dlatego wśród podpisów umieszczonych pod Manifestem Lipcowym znajdujemy podpisy naszych towarzyszy z ówczesnym przewodniczącym Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, a obecnym premierem tow. Osóbką Morawskim na czele, dlatego nasi towarzysze w przeciągu minionego roku tak ofiarnie walczyli o urzeczywistnienie haseł Manifestu, dlatego przyrzekamy, że nie spoczniemy, do czasu urzeczywistnienia całego politycznego, społecznego, gospodarczego i kulturalnego programu Manifestu Lipcowego.

Dzień 22 lipca, dzień Święta Odrodzenia Polski, jest świętem robotników i chłopów polskich, jest świętem całego ludu pracującego Polski, jest naszym świętem narodowym.

Grzegorz Jaszuński

VIII Sesja K. R. N.

O godzinie 10.30 prezydent KRN ob. Bolesław Bierut otwiera VIII sesję Krajowej Rady Narodowej.

Otwieram VIII sesję Krajowej Rady Narodowej — mówi prezydent Bierut. Zgromadziliśmy się, aby zatwierdzić decyzje powzięte miesiąc temu w Moskwie przez delegacje Krajowej Rady Narodowej i Rządu Tymczasowego, aby zatwierdzić porozumienie, wynikiem którego było utworzenie Rządu Jedności Narodowej (oklaski). Witamy tu w swoim gronie, jako współuczestników naszej pracy ob. Stanisława Mikołajczyka, Jana Stańczyka, Stanisława Grabskiego (oklaski), którzy wspólnie z nami odtąd będą szli po drodze budowania nowej Polski demokratycznej (oklaski). Zebraliśmy się tu w przededniu rocznicy, którą proponuję uczynić świętem narodowym odrodzonej Polski (oklaski). Rok temu rozpoczęło się wyzwolenie przy wysiłku Armii Czerwonej i Wojska Polskiego naszych ziem z pod przemocy okupanta niemieckiego. Otwierając VIII sesję Krajowej Rady Narodowej, życzę wam obywatele posłowie, aby w waszej pracy i w waszych obradach górowała ta sama jedność myśli i to samo zbratanie ducha, które górowało we wszystkich jej poprzednich posiedzeniach. Niech żyje Zjednoczony Naród Polski (oklaski). Orkiestra gra Hymn Narodowy.

Prezydent Bierut odczytuje następnie listę dokooptowanych do KRN posłów przedstawicieli demokracji z kraju i zagranicy. Proponuje Wysokiej Radzie następujących kandydatów na posłów do Krajowej Rady Narodowej: Mikołajczyk Stanisław, Grabski Stanisław, Stańczyk Jan, Kiernik Władysław, Krzyżanowski Adam, Kołodziejski Henryk, Zuławski Zygmunt, Witos Wincenty, Kutrzeba Stanisław, Kołodziej Antoni, i dokooptowanych na poprzednich posiedzeniach prezydium KRN — Klimaszewski Wincenty, jako przedstawiciel nauczycielstwa polskiego pracującego w Szwajcarii oraz dr Michałowicz Mieczysław jako wybitny przedstawiciel nauki polskiej. Wymienieni posłowie wychodzą przed podium prezydjalne dla złożenia ślubowania.

Po akcie ślubowania przystąpiono do drugiego punktu obrad, mianowicie zatwierdzenia składu Prezydium. Prezydent Bierut odczytuje listę nowego Prezydium w składzie następującym: Prezydent ob. Bierut Bolesław, zastępcy: Witos Wincenty, Szwalbe Stanisław, Grabski Stanisław, Miller Roman ,Zambrowski Roman, Żymierski Michał. Izba przez aklamację zatwierdza ten skład jednomyślnie.

W trzecim punkcie obrad, dotyczącym zatwierdzenia uchwał Prezydium Krajowej Rady Narodowej w sprawie utworzenia Rządu Jedności Narodowej, zabiera głos tow. Szwalbe.

Wszystkim nam znane są okoliczności — stwierdza mówca — w których zostały ustalone zasady powołujące Rząd Jedności Narodowej. Wszyscy przyjmowaliśmy żywy udział w powitaniu po powrocie przedstawicieli Rządu i przedstawicieli Prezydium Krajowej Rady Narodowej którzy ten Rząd zorganizowali. Historycznie rzecz tak się przedstawia, że poprzedni Rząd również kierowany przez obecnego premiera ob. Osóbkę-Morawskiego w wyniku rozmów na temat tworzenia Rządu Jedności Narodowej złożył rezygnację na ręce prezydenta ob. Bieruta. Ob. Prezydent przyjął rezygnację poprzedniego gabinetu i powierzył ob. Osóbce - Morawskiemu misję utworzenia nowego Rządu. W krótkim czasie lista została sformowana i przedłożona do zatwierdzenia Prezydentowi, który to uczynił. W ten sposób powstał poprzednio przygotowany na konferencji w Moskwie i w porozumieniu z międzypartyjnym blokiem stronnictw, popierających Rząd — nowy Rząd Jedności Narodowej. Na jego czele stoi w dalszym ciągu jako kontynuator linii poprzedniego Rządu ob. Osóbka-Morawski (tow. Szwalbe wymienia skład Rządu Jedności Narodowej). W ten sposób skład nowego Rządu, reprezentujący koalicję czterech stronnictw został sformowany, pełni swe funkcje i obecnie, korzystając z pierwszego posiedzenia Krajowej Rady Narodowej zostaje przedstawiony Wysokiej Radzie do zatwierdzenia.

Przed udzieleniem Rządowi Jedności Narodowej votum zaufania zabiera głos witany niemilknącymi oklaskami premier Rządu Jedności Narodowej tow. Osóbka - Morawski, który wygłasza exposé programowe.

(Tekst exposé zamieszczamy na str. 2)

Szybkie tempo w Poczdamie

W tym tygodniu Churchill jedzie do Londynu

POCZDAM (Associated Press). Daniel Deluce donosi z Poczdamu, że obrady historycznej Konferencji Wielkiej Trójki posuwają się naprzód w szybkim tempie, w atmosferze zupełnej harmonii. Dziennikarze zostali poinformowani krótko, że „prace Konferencji postępują naprzód i że wiele poważnych zagadnień zostało już omówionych i zlikwidowanych".

LONDYN (AFP). Specjalny wysłannik „Daily Mail" jest zdania, że obrady w Poczdamie potrwają jeszcze ze dwa, albo nawet i trzy tygodnie. Uważa to zresztą za zupełnie zrozumiałe, jeśli wziąć pod uwagę obfity program i powagę zagadnień, które Churchill, Truman i Stalin muszą uzgodnić między sobą.

„Daily Express' zapowiada powrót Churchilla do Londynu na początek przyszłego tygodnia, gdyż w przyszły czwartek ogłoszone zostaną wyniki wyborów. Zdaniem korespondenta rezultat wyborów może nawet spowodować przerwanie Konferencji Poczdamskiej, o ile ta nie skończy się przed czwartkiem.

Ewentualnie Wielka Trójka mogłaby opuścić Poczdam, pozostawiając swym współpracownikom zadanie opracowania szczegółów powziętych decyzji, a następnie zjechać się znów po upływie kilku tygodni, celem ostatecznego zakończenia obrad.

Tito w Poczdamie?

RZYM (AFP) — Dziennik „Libera Stampa" (Wolna Prasa) uważa za możliwą pogłoskę o wyjeździe marszałka Tito do Poczdamu, gdzie marszałek miałby występować w obronie spraw jugosłowiańskich. Dziennik dodaje, że ostatnie manifestacje jugosłowiańskie w Lublanie odznaczały się wielką gwałtownością, zwłaszcza te, na których domagano się aneksji Triestu.

Exposé Premiera tow. Osóbki-Morawskiego

Obywatele posłowie!

Historia odrodzonej, demokratycznej Polski, kroczy wielkimi krokami naprzód. W okresie niespełna trzech miesicy od ostatniego posiedzenia Krajowej Rady Narodowej dokonało się w naszym życiu politycznym wiele zasadniczych posunięć i faktów, jako rezultat rozwoju wypadków politycznych i naszego konsekwentnego stanowiska politycznego. Do najważniejszych z tych faktów, które mają głęboki wpływ na kształtowanie naszej rzeczywistości politycznej, należy utworzenie Rządu Jedności Narodowej na podstawie pełnego porozumienia samych zainteresowanych Polaków, co wyraziło się w pełnej zgodności z tezami ,wysuniętymi przez Konferencję Krymską.

RZĄD JEDNOŚCI NARODOWEJ

Utworzenie Rządu Jedności Narodowej rozszerzyło bazę rządową i jeszcze bardziej pogłębiło jedność narodu, konsekwentnie głoszoną i realizowaną przez obóz demokratyczny zarówno w okresie okupacji niemieckiej, jak i w czasie istnienia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, czy następnie Rządu Tymczasowego.

Tym samym została zamknięta dyskusja na temat dwóch różnych koncepcji politycznych. Zamknięty został również spór o konstytucję z 1935 roku, narzuconą krajowi gwałtem przez sanację który to spór trwał przez 10 lat. Nie będzie już więcej straszyć Polski upiór sanacji w postaci panów Raczkiewiczów, gdy obalona została raz na zawsze faszystowska konstytucja, która ten upiór sanacji przedłużała.

Rząd Jedności Narodowej, który faktycznie przejął słuszną linię polityczną Rządu Tymczasowego, odziedziczył duży dorobek polityczny i społeczny po swym poprzedniku: wystarczy wymienić pakt przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, organizację Wojska Polskiego, wykonanie Reformy Rolnej, objęcie ziem zachodnich, odbudowę przemysłu itp. Powstanie Rządu Jedności Narodowej będzie mieć też niewątpliwie pozytywny wpływ na zjednoczenie jednego z najpoważniejszych stronnictw politycznych—Stronnictwa Ludowego.

STRONNICTWA

Rozważana jest w kołach politycznych sprawa dania wyjścia grupom politycznym, związanym ze Stronnictwem Pracy w celu wyzyskania ich wpływów w pracy politycznej dla państwa bądź w ramach rozszerzonej bazy Stronnictwa Demokratycznego ,bądź też samodzielnie. Nie leży jednak w interesie Państwa i Narodu zbytnie rozproszkowanie życia politycznego, wobec czego tendencją Rządu jest jednoczenie i koncentracja tego życia. W żadnym razie nie zezwolimy na powstawanie partii typu nazistowskiego czy faszystowskiego. Demokracja polska nie pozwoli też na odrodzenie się wszystkich złych tradycji starych przedwojennych partii i na marnowanie dorobku odrodzonych stronnictw i ich harmonijnej pracy koalicyjnej dla dobra Państwa.

UZNANIE RZĄDU

Rząd Jedności Narodowej z ogromnym entuzjazmem przyjęty został przez cały naród. Fakt powstania tego Rządu przeciął niesławny żywot „rządu" p. Arciszewskiego co zlikwidowało zamęt w naszym życiu politycznym. Oceniła to również należycie opinia światowa, co wyraziło się w szybkim uznaniu Rządu Jedności Narodowej. Dotychczas Rząd Jedności Narodowej uznany został przez następujące państwa: ZSRR, Czechosłowacja, Jugosławia, Francja, Stany Zjednoczone, Anglia, Chiny, Kanada, Norwegia, Luksemburg, Italia, Szwajcaria, Belgia, Dania, Szwecja, Irlandia, Holandia, Islandia, Bułgaria, Grecja i Abisynia. Tym samym Polska uzyskała należne jej miejsce w rodzinie wolnych narodów świata. Na Rządzie Jedności Narodowej ciąży wielka odpowiedzialność pokierowania losami Narodu po drodze która w głównych zarysach została wytknięta Manifestem Lipcowym.

Rząd Jedności Narodowej przyjmuje na siebie tę wielką odpowiedzialność ufny w poparcie i niespożytą siłę własnego narodu. Jednocześnie ze wzrostem autorytetu Rządu Jedności Narodowej ujawniło się odosobnienie w Narodzie i szkodliwość kliki „rządu" Arciszewskiego i Raczkiewicza, którego „program" streszcza się w wygodnym urządzaniu na emigracji, w staraniu o obce obywatelstwo, czy zaciężną służbę wojskową. Żeby do tego „programu" dorobić sobie „ideologię" posługują się najbardziej fantastycznymi kłamstwami i oszczerstwami na temat tego, co się dzieje w Polsce i nawołują Polaków do pozostania na emigracji.

Tymczasem sprawa wygląda prosto i jasno. Kraj dawno wyzwolony czeka na wszystkich swych prawych obywateli, którzy są potrzebni do pracy i do jego odbudowy. Skończyła się wojna, wkraczamy w erę gospodarki i pracy pokojowej. Dziś już nie dyskutuje się nad koncepcjami czy orientacjami politycznymi. Ten problem został rozstrzygnięty i ustabilizowany. Obecnie staje przed nami zagadnienie wielkiej, pozytywnej pracy nad odbudową państwowości i zniszczonego Kraju. W tej wielkiej pracy odbudowy i rekonstrukcji wysuwają się na czoło następujące zagadnienia:

ZAGADNIENIA ODBUDOWY

1) Jak najszybsze ustalenie naszych granic zachodnich na Odrze i Nisie Łużyckiej oraz zagospodarowanie odzyskanych ziem.

2) Powrót emigracji polskiej rozproszonej po całym świecie w wyniku zawieruchy wojennej i poszukiwania pracy i chleba przed wojną.

3) Przeprowadzenie wyborów do samorządu i parlamentu.

4) Dalsze podnoszenie rolnictwa naszego na wyższy poziom w oparciu o wielkie dzieło reformy rolnej.

5) Uruchomienie i rekonstrukcja naszego, znacznie rozszerzonego przemysłu i wchłonięcie do wytwórczej pracy nowych setek tysięcy inżynierów, fachowców i robotników.

6) Odbudowa Warszawy, portów morskich i całego transportu.

7) Odbudowa moralności w życiu gospodarczym i publicznym ,tak bardzo obniżonej w okresie okupacji niemieckiej.

8) Forsowne szkolenie zawodowe i ogólne, aby narobić straty wyniszczonych kadr i zaniedbań okresu okupacji.

9) Unifikacja prawa.

Jednym z warunków pokoju europejskiego i światowego jest silna i niepodległa Polska. — A jedną z dróg do silnej i niepodległej Polski jest jak najszybsze ustalenie słusznych naszych granic zachodnich na Nissie zachodniej, Odrze (ze Szczecinem) i Bałtyku, oraz zdrowa i słuszna jej polityka zagraniczna.

Musimy uczynić wszystko, aby dobrze zagospodarować te ziemie zachodnie, zdobyte między innymi krwią polskiego żołnierza jako akt historycznej sprawiedliwości.

POLITYKA ZAGRANICZNA

Polityka zagraniczna Polski opierać się winna na sojuszach i bliskiej współpracy ze swoimi sąsiadami oraz z tymi, którzy są zainteresowani we wspólnej obronie przed wrogiem — niemieckim imperializmem i w budowie pokoju światowego.

Fundamentem naszej polityki zagranicznej jest i pozostanie pakt przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy powojennej z ZSRR. Będziemy dążyć konsekwentnie do tego, aby ten epokowy i niezbędny dla narodu polskiego, a równie pożądany i korzystny dla narodów ZSRR przełom w stosunkach polsko - radzieckich zrozumiał głęboko cały nasz naród i aby strzegł go jak oka w głowie, w interesie wzajemnego bezpieczeństwa i utrwalenia niepodległości Polski.

Rząd Jedności Narodowej stoi na stanowisku bliskiej i przyjaznej współpracy całego bloku narodów słowiańskich, wśród których niema naogół sprzecznych interesów, a jest wspólny wróg — imperialistyczne Niemcy.

Ze wszystkimi narodami słowiańskimi Polska uregulowała swoje sprawy na drodze życzliwego porozumienia lub nawiązała nici współpracy i przyjaźni.

Jedyny ciemny punkt na tym tle, to nieuregulowane jeszcze stosunki z bratnim narodem czechosłowackim. Problem Zaolzia musi być uregulowany zgodnie z zasadą samostanowienia narodów. Zniknie przez to raz na zawsze problem sporu między naszymi narodami, któryby mógł zakłócać przyjaźń i współpracę bloku narodów słowiańskich.

W interesie trwałości tego bloku narodów słowiańskich Polska uczyni wszystko, aby doprowadzić do pełnego osiągnięcia porozumienia polsko - czechosłowackiego. Stosunki polsko - czechosłowackie z różnych względów zasługują na to, aby były szczególnie bliskie i głębokie. Przyjacielskie i na zasadach demokratycznych oparte rozwiązanie słusznych, tak z punktu widzenia etnicznego, jak i historycznego, roszczeń Polski do terenów Śląska Zaolziańskiego, zamieszkałych przez większość polską będzie wytyczną linią polityki Rządu Jedności Narodowej w ułożeniu dobrosąsiedzkich i sojuszniczych stosunków Polski z Czechosłowacją.

Dążyć będziemy do zawarcia paktu przyjaźni z sojuszniczą Francją, z którą zawsze łączyły nas bliskie i serdeczne stosunki, a z którą obecnie bardziej wyraziście, niż kiedykolwiek, łączy nas wspólne niebezpieczeństwo zaborczości niemieckiej. Zsynchronizowanie współpracy pokojowej Francji z całym blokiem narodów słowiańskich jest pełną gwarancją upragnionego dla wszystkich narodów pokoju w Europie.

Będziemy dążyć do utrzymania i zacieśnienia sojuszu z Wielką Brytanią i pogłębienia przyjaźni i współpracy ze Stanami Zjenoczonymi Ameryki, które to państwa dały, obok Związku Radzieckiego, największy wkład w zwycięstwo nad faszyzmem. Będziemy gorąco popierali i dążyli do umocnienia bloku trzech wielkich mocarstw: ZSRR, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki, gdyż bliska współpraca i sojusz tych mocarstw jest rękojmią równowagi, pokoju światowego i demokratycznego rozwoju państw i narodów.

Jesteśmy głęboko przekonani, że tak jak konferencje Teherańska, Krymska i w San Francisco dały rezultaty pozytywne w rozwiązywaniu wielu trudnych problemów ku ogólnemu zadowoleniu narodów ,tak też i konferencja w Poczdamie będzie dalszym pozytywnym wkładem w dzieło utrwalenia sprawiedliwego pokoju.

HANDEL ZAGRANICZNY

Naturalne sojusze wnoszą nam perspektywy współpracy gospodarczej, która przyczyni się do szybkiej odbudowy kraju ,wzmożenia bogactwa i potęgi Polski.

Zawarliśmy traktat handlowy z ZSRR na poważną sumę obrotu 110 milionów dolarów. — Wzamian za niezbędne surowce i towary, takie jak ruda żelazna, ruda manganowa, bawełna, samochody i inne ,dostarczymy ZSRR węgla, materiałów włókienniczych, stali, szkła i... co pozwoli nam znacznie ożywić i uruchomić nasz przemysł.

Zawarliśmy też korzystną umowę ze Szwecją, która za węgiel, cynk, sodę amoniakalną itp. dostarczy nam rudy żelaznej, kopalniaków, papierówki, łożysk kulkowych i innych oraz z Rumunią, importującą do nas ropę naftową, drzewo, rudę manganową itp. za węgiel.

Prowadzone są też rozmowy na temat zawarcia umów handlowych z Jugosławią, Bułgarią, Finlandią, Norwegią, Danią ,Włochami. Będziemy dążyć do jak najszerszych stosunków handlowych ze wszystkimi krajami, jeśli będą te stosunki oparte na zdrowych i korzystnych warunkach dla obu stron.

Polska odrodzona będzie miała warunki, aby każdemu obywatelowi dać pracę i chleb, aby już nigdy nie musieli oni szukać pracy i chleba na obczyźnie.

Uzyskanie szerokiego dostępu do morza, możność pełnego wyzyskania dróg wodnych, morskich i śródlądowych stworzy nam warunki szerokiej wymiany towarowej, rozwoju przemysłu w kraju, rozwoju floty morskiej i rzecznej. Polska wchodzi na arenę światową nie tylko jako nowy, odrodzony organizm i ważny czynnik polityczny, ale również jako poważny partner współpracy gospodarczej i między innymi jako jeden z najpoważniejszych eksporterów węgla.

POWRÓT DO KRAJU

Zawarliśmy umowę repatriacyjną z ZSRR, na podstawie której możliwie jeszcze w tym roku winni wrócić do kraju nie tylko wszyscy obywatele polscy z przed września 1939 r., ale również ci polscy obywatele ZSRR, którzy zechcą optować na rzecz Polski.

Czeka nas również problem repatriacji z Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Szwajcarii, Belgii, Szwecji, krajów Ameryki Południowej i in. Wielka też ilość Polaków oczekuje powrotu z okupowanych Niemiec.

Polska odrodzona czeka na wszystkich swych obywateli, a równie chętnie widzieć będzie powrót tych Polaków, którzy mieszkając poza krajem przyjęli już obce obywatelstwo. Każdy Polak jest dla nas bardzo cenny i dążyć będziemy do przywrócenia go naszemu krajowi i narodowi.

Zrozumiałe, że temu naszemu dążeniu towarzyszyć będą i jak najszerzej pojęte prawa dla powracających do kraju Polaków, takie jak nadział ziemią rolników i robotników rolnych i żołnierzy, zaliczenie lat służby profesorom, nauczycielom i urzędnikom, odpowiednia praca ubezpieczenia wszystkim żołnierzom, pracownikom, rzemieślnikom i robotnikom.

WOJSKO POLSKIE

Odrodzone Wojsko Polskie jest jednym z najpoważniejszych naszych dorobków. Szeroko otwierając szkoły oficerskie dla synów robotniczych i chłopskich ,potrafiliśmy już wychować dziesiątki tysięcy nowych, młodych oficerów.— Mamy do zawdzięczenia Związkowi Radzieckiemu znakomite uzbrojenie naszego wojska i pomoc ze strony najlepszych sił fachowych Armii Czerwonej. Rozpoczęliśmy tworzenie polskiej marynarki wojennej.

Wyzwolenie Warszawy, w wyniku wielkiej ofenzywy Armii Czerwonej, stało się dziełem polskiego żołnierza. To on zaniósł w bojach sztandary wolności do bohaterskiej stolicy naszej.— To on poniósł je dalej na Zachód, by okryć chwałą w walkach o przełamanie Wału Pomorskiego, zdobycie Kołobrzega, Gdyni i Gdańska ,forsowanie Odry i Nissy, wyzwolenie naszego Bałtyku. Żołnierz I-ej Armii dotarł aż do Łaby, brał udział w oskrzydlaniu i ostatecznym szturmowaniu Berlina, w którym zatknął zwycięskie polskie sztandary. Żołnierz II-ej Armii walczył o Berlin od południa, dotarł do Saksonii. Czołgi naszego korpusu pancernego dotarły do ziemi łużyckiej i do Drezna, wykazując w bojach z najlepszymi odwodami hitlerowskimi wartość polskiej broni pancernej.

Nasze wojsko nie tylko walczyło z wrogiem, nie tylko wbijało nasze słupy graniczne na Odrze, Nissie i Bałtyku, nie tylko zaciągało żelazną straż na granicy. Nasze wojsko pomagało krajowi w akcji siewnej, w przeprowadzeniu reformy rolnej, w zapewnieniu robotnikowi i chłopu warunków spokojnej, twórczej pracy przy odbudowie. Tworząc silne osadnictwo wojskowe na kresach zachodnich, Wojsko Polskie odwiecznie polskich ziemiach zachodnich, do stworzenia niepokonalnego muru piersi polskich od tej strony, z której mieszka odwieczny wróg. walnie przyczynia się do utrwalenia polskości na

U boku tego żołnierza odrodzonego Wojska Polskiego, który walczył na ziemi radzieckiej, polskiej i niemieckiej, stanąć musi nasz żołnierz, który bił się dzielnie na dalekich od Ojczyzny frontach. Mamy głęboki podziw i szacunek dla bohaterstwa tych naszych żołnierzy, lotników, marynarzy, którzy choć daleko od Polski, przecież walczyli za Polskę u boku Anglików, Amerykan i Francuzów z hitlerowskim wrogiem słowiańszczyzny i Polski. Dzisiaj czekamy na ich rychły powrót do kraju, do matek, żon i dzieci. Żołnierz polski, który walczył pod Lenino, Warszawą i Berlinem, wyrąbał drogę powrotu do kraju nie tylko dla siebie, ale i dla swoich braci spod Narwiku, Tobruku i Monte-Cassino. Ojczyzna przyjmie ich z otwartymi ramionami, jak najlepszych swych synów. Naród nasz pragnie, aby wszyscy szczerzy demokraci powrócili do Polski jak najprędzej. Odrodzona Polska nie życzy sobie tylko powrotu epigonów, sanacji i faszyzmu. Wobec uznania naszego Rządu przez wszystkich sojuszników, wszystkie polskie oddziały, gdziekolwiek by one przejściowo się znajdowały, muszą podlegać polskiemu Rządowi i Naczelnemu Dowództwu W. P.

POLITYKA GOSPODARCZA

W polityce ekonomicznej kierować się będziemy zasadą maksymalnego rozwoju produkcji krajowej. Obok przedsiębiorstw państwowych i społecznych ,jest miejsce i na inicjatywę prywatną, która w zakresie rozwoju, produkcji i wymiany nie będzie niczym skrępowana, z wyjątkiem wglądu państwa w dziedzinę rozdziału surowców i celowości produkcji.

Tempo normalizacji stosunków i podniesienie stopy życiowej obywateli zależy przede wszystkim od tempa produkcji, od rzucenia na rynek jak największych ilości towarów przemysłowych i rolniczych. Od tego zależeć będą inwestycje, a przede wszystkim odbudowa Warszawy portów i inne.

W tym tempie rozwoju produkcji i odbudowy kraju weźmie większy niż dotychczas udział nasz transport kolejowy, który przechodzi obecnie pod całkowity zarząd cywilny polski.

Nasza dotychczasowa polityka finansowa wydaje dobre rezultaty. Zahamowaliśmy inflację, mamy nawet do zanotowania poważny spadek cen artykułów żywnościowych, a zwłaszcza cen artykułów przemysłowych. Stwierdzamy jednak, że ostatni okres przednówka zapowiada się ciężko ze względu na wyczerpywanie się środków żywnościowych, będących do dyspozycji na rynku krajowym.

Zwłaszcza w dziedzinie mięsa i tłuszczów mamy i jeszcze długo mieć będziemy wielkie braki. Chcę jednak stwierdzić, że braki tych artykułów odczuwa się na całym świecie.

Będziemy popierali rozwój hodowli oraz starali się zabezpieczyć rozwój mleczarstwa i rybołóstwa dla polepszenia sytuacji na rynku tłuszczów mięsnych.

Wielką troską Rządu jest sprawa polepszenia

Konferencja ambasadorów w Londynie

LONDYN (AFP). „Daily Mail" podaje, iż możliwym jest zorganizowanie w Londynie konferencji ambasadorów: Francii, Rosii i Anglii, celem omówienia spraw związanych z wprowadzeniem w życie postanowień, powziętych przez Wielką Trójkę. Tak, jak poprzednie konferencje z 1815 i 1920 roku, ta również posiadałaby jedynie kompetencje wykonawcze, a nie opiniodawcze. Zadaniem tej nowej konferencji byłoby wprowadzenie w życie traktatów pokojowych, według wskazań Wielkiej Trójki.

W ten sposób wypełniłaby się próżnia, między ułożeniem planu statutu europejskiego, a wprowadzeniem go w życie. Konferencja zajęłaby się również sprawami rewindykacji terytorialnych (odzyskanie ziem utraconych).

Negrin o sytuacji w Hiszpanii

MEXICO-CITY (AFP) — B. premier Hiszpanii republikańskiej J. Negrin oświadczył na konferencji prasowej, że jest zwolennikiem pokojowego przekształcenia dyktatury generała Franco na ustrój demokratyczny. Negrin uważa za konieczne zjednoczenie się wszystkich republikan hiszpańskich w jeden ruch antyfrankistowski i wzywa Hiszpanów, by starali się doprowadzić do zjednoczenia partyj demokratycznych.

Co się tyczy zmian ustrojowych przeprowadzanych przez generała Franco, to Negrin uważa za zbyteczne komentować je. Dzieje się tak zwykle, powiedział b. premier, gdy jakiś rząd czuje, że grunt pali mu się pod nogami...

Churchill odbiera defiladę w Berlinie

BERLIN, (AFP) — Wczoraj rano odbyła się w Tiergartenie berlińskim wielka defilada wojsk brytyjskich, której przypatrywał się Churchill w towarzystwie marszałków Montgomery i Alexandra, generała Allan Brooke, min. Edena i Attlee. Defilujące oddziały ustawione były na przestrzeni między Bramą Brandenburską a Kolumną Zwycięstwa, na której powiewa dziś sztandar francuski.

Prawie wszystkie pułki, które wzięły udział w defiladzie, odbyły kampanię afrykańską, włoską i normandzką. Trzy pozostałe mocarstwa okupacyjne reprezentowane były przez generałów Gorbatowa, de Beauchesne i Parkesa.

Proces Petaina jutro

PARYŻ (AFP). Wbrew pogłoskom, które krążyły zarówno w kuluarach Zgromadzenia Konsultatywnego, jak w Pałacu Sprawiedliwości, dowiadujemy się ze sfer miarodajnych, że proces przeciwko marszałkowi Pétain rozpocznie się w przyszły poniedziałek w głównej sali Sądu Apelacyjnego.

na sesji Krajowej Rady Narodowej

uposażeń wszystkich pracujących a szczególnie pracowników państwowych.

Rząd już przystąpił do opracowania nowej tabeli uposażeń dla pracowników państwowych, których sytuacja jest szczególnie ciężka.

Będziemy dalej pogłębiać reformy ubezpieczeń społecznych, gwarantujących należne prawa pracownicze. Polepszymy ustawę o urlopach robotniczych. Będziemy możliwie szeroko realizować zagadnienie wczasów robotniczych. Będziemy bardzo gorąco popierać wszelkie wysiłki dla polepszenia sytuacji mieszkaniowej pracowników i robotników zwłaszcza popierać ze wszech miar spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe.

Dołożymy starań, aby akcja żniwna na wszystkich terenach dała jak najlepsze wyniki. Do tej akcji mobilizujemy całe społeczeństwo.

SWOBODY OBYWATELSKIE

Z momentem zakończenia wojny rozpoczęliśmy likwidację ograniczeń swobód obywatelskich, takich jak cenzura listów, zakaz posiadania radia. Zniesiemy w najbliższym czasie stan wojenny i stan wyjątkowy. Wydany zostanie dekret o amnestii, a od dłuższego czasu stosujemy już masowo uwalnianie pozbawionych wolności za mniejsze przewinienia. Stosujemy więc już liberalne warunki pokojowe.

Nie znaczy to jednak, że na odcinku bezpieczeństwa i stosunku obywateli do państwa nastąpiła już pełna normalizacja.

Jeszcze grasują po lasach i wsiach różnego rodzaju bandy organizowane przez zdrajców narodu i wrogów demokracji, przeważnie spod znaku NSZ oraz bandy nacjonalistów ukraińskich. Musimy wytępić całkowicie wszelki bandytyzm, który jest objawem nieodłącznym każdej wojny. Jeszcze zaraza hitlerowska nie zupełnie została wytrzebiona z naszego kraju.

Miesięcznie z rąk tego rodzaju zbirów naprzykład giną dziesiątki, a nawet setki funkcjonariuszów bezpieczeństwa, Milicji Ob., działaczy demokratycznych, chłopów i robotników oraz obywateli narodowości żydowskiej.

Wszystkich tych, którzy cynicznie mordują obywateli lub pomagają w tych mordach, dosięgnie, wcześniej czy później, karząca ręka sprawiedliwości. Odnośnie otumanionych propagandą reakcyjną i faszystowską, stanowisko Rządu jest jasne. Kto dobrowolnie wyjdzie z lasu i złoży broń, nie będzie pociągany do żadnej odpowiedzialności, ale kto zostanie jeszcze obecnie schwytany z bronią w ręku lub kto ukrywa broń, albo kto temu przestępstwu sprzyja, tego spotka surowa i należna kara.

Chcemy też ostrzec wszelkiego rodzaju spekulantów politycznych i ludzi spod znaku faszystowskiej reakcji, którzy jeszcze nie mogą się pogodzić z demokratycznymi stosunkami w Polsce, że do nich, jeśli nie zabiorą się do uczciwej produktywnej pracy dla państwa, a będą spiskować przeciw niemu, zostanie zastosowany nie łagodny, a jak najbardziej twardy kurs.

Zaostrzymy walkę z maruderstwem, aż do całkowitego zapewnienia obywatelom ich bezpieczeństwa osobistego i mienia.

Wobec zakończenia wojny, zmniejszenia trudności transportowych, otwarcia portów polskich, nawiązania stosunków dyplomatycznych z całym światem, Rząd nie będzie krępował emigracji tych obywateli narodowości żydowskiej, którzy pragną wyemigrować.

WYBORY

Obecnie mamy, jak na stosunki bezpośrednio powojenne demokratyczny system reprezentacji szerokich mas obywateli — Krajową Radę Narodową, skład której dosięgnie w najbliższym czasie 444 posłów, reprezentujących wszystkie działające stronnictwa polityczne, związki zawodowe, organizacje społeczne i wojewódzkie Rady Narodowe. Na tej samej zasadzie zbudowane są terenowe — gminne, miejskie, powiatowe i wojewódzkie Rady Narodowe.

Niemniej jednak dążyć będziemy do jak najszybszego przeprowadzenia wyborów zarówno do parlamentu jak i do samorządu.

Im wcześniej zostanie przeprowadzona reemigracja milionowych rzesz obywateli, znajdujących się jeszcze poza granicami naszego kraju, tym szybciej nastąpi moment wyborów. Szybkie, formalne międzynarodowe uznanie naszej granicy zachodniej na Nissie Zachodniej, Odrze i Bałtyku usunęłoby komplikacje, związane z rozpisaniem wyborów na terenie całego państwa.

REFORMA ROLNA

Parcelacja majątków obszarniczych, która zasadniczo została już przeprowadzona — to dopiero pierwszy etap do reformy rolnej. Dążymy do dalszych reform, a w szczególności do szerokiego rozwoju spółdzielczości rolniczej, zintensyfikowania gospodarstw rolnych, szerokiego, obowiązkowego rozwoju szkolnictwa zawodowego i rolniczego, popierania hodowli, ogrodnictwa, sadownictwa, pszczelarstwa itp.

Państwo, w miarę swych możliwości, dokona wkładów inwestycyjnych dla wsi, dotychczas tak bardzo zaniedbanej, wychodząc z założenia, że podniesienie gospodarcze i kulturalne wsi leży w żywotnych interesach całego narodu.

ZNISZCZENIA I ODBUDOWA

Polska wychodzi w tej wojny najbardziej zniszczona. Niema powiatu bez zniszczeń wojennych, ale najwięcej ucierpiały te ziemie, które poprzednio prawie nie doznały skutków wojny. Długi szereg miast zniszczonych otwiera bohaterska Warszawa, potem idzie Gdańsk, Wrocław, Poznań, port w Gdyni, Grudziądz, Białystok i wiele mniejszych miast i miasteczek oraz setki tysięcy gospodarstw rolnych.

Pierwszy okres po uwolnieniu od okupanta niemieckiego poświęcony był wstępnym pracom, zmierzającym do stworzenia podstaw bytowania:

1. Przeczyszczaniu szlaków komunikacyjnych i arterii przelotowych w miastach.
2. Rozbiórce i zabezpieczeniu domów zagrażających bezpieczeństwu publicznemu.
3. Odbudowie komunikacji i przemysłu.
4. Odbudowie gospodarstw rolnych, celem natychmiastowego umożliwienia im produkcji.

Skąpość środków stojących do dyspozycji, przede wszystkim materiałów budowlanych, sprzętu, i brak dostatecznej liczby fachowców, od początku zacieśniły ramy, w jakich odbudowa może się odbywać. W ramach tej akcji szczególny nacisk położony był na wstępne prace przy odbudowie Warszawy.

Musimy sobie otwarcie powiedzieć, że nasze obecne możliwości ograniczają rozmiary robót w najbliższych miesiącach do:

1. Odbudowy w zniszczonych gospodarstwach rolnych przynajmniej jednego budynku gospodarczego.
2. Do skoncentrowania robót przy odbudowie stolicy dla zabezpieczenia możliwie jak największej liczby lokali biurowych i mieszkań dla pracowników, zanim nastąpią słoty jesienne i zimna.
3. Do podobnie ograniczonych remontów i robót zabezpieczających w Poznaniu, Wrocławiu i miastach mniejszych.
4. Do wstępnych prac remontowych w portach Gdańska i Gdyni, aby oddać je możliwie najszybciej i w jak największym stopniu do użytku.

Zniszczenia, jakich doznał nasz kraj i niezwykle ciężkie warunki w jakich zmuszeni jesteśmy odbudowywać go — nie przerywając normalnej pracy na wszystkich szczeblach współczesnego życia społecznego i kulturalnego, — stwarzają ciężką sytuację. Dlatego też musimy zdawać sobie sprawę, że odbudowa w tym roku będzie nosić charakter zabezpieczenia i remontowania obiektów tylko częściowo uszkodzonych, że efekt tych wstępnych robót nastąpi dopiero po dłuższym czasie, że teraz znajdujemy się właściwie w okresie przygotowań do odbudowy i przebudowy kraju.

OŚWIATA I KULTURA

W pierwszym roku działalności w zakresie oświaty i kultury główny nacisk skierowany był na uruchomienie szkolnictwa i administracji szkolnej według starych przedwojennych zasad. W drugim etapie prac w nowym roku szkolnym chcemy zrobić pierwszy znaczny krok na drodze do zdemokratyzowania oświaty i kultury, oraz likwidacji straszliwych skutków wojny w tej dziedzinie. Zwrotnice polityki kulturalno - oświatowej przestawiono na inny tor — na zaspokojenie potrzeb kulturalno - oświatowych szerokich mas, a nie tylko elity, na podniesienie poziomu kulturalnego całego społeczeństwa, a nie tylko wybranej i zamożnej wązkiej grupy. Cel ten będziemy realizowali poprzez system kształcenia oraz system upowszechnienia oświaty i system twórczości kulturalnej.

W zakresie systemu kształcenia wejdziemy na drogę reformy ustroju szkolnego już od przyszłego roku szkolnego, by stopniowo zmieniać zasady ustrojowe tego systemu i programy realizowanego przezeń nauczania. Zmiana założeń pracy wychowawczej w sensie oparcia jej na ideale wychowawczym demokracji nastąpić musi natychmiast.

W pierwszym rzędzie wysiłek nasz zostanie skierowany na oświatę powszechną. Dążyć będziemy do tego, ażeby w zakresie szkoły powszechnej zrealizować zasadę powszechności, hasłem naszym będzie ażeby nie było ani jednego dziecka poza szkołą: zniesiemy podział szkół na stopnie, usuniemy klasy wieloletnie, podejmiemy akcję przekształcenia szkół niżej zorganizowanych na wyżej zorganizowane; śmiało wkroczymy na drogę tworzenia szkół zbiorczych, ażeby na tej drodze usunąć wielką społeczną krzywdę wsi. Akcja ta wymagać będzie pozyskania do zawodu nauczycielskiego w roku przyszłym około 15 tysięcy nowych nauczycieli.

Nasze gospodarstwo narodowe i życie kulturalne wymaga dużej ilości fachowców. Podejmiemy akcję popierania normalnego i skróconego kształcenia zawodowego. Dlatego też obok normalnych gimnazjów tworzyć będziemy formy skrócone, by ułatwić naukę tym, którzy zmuszeni byli przerwać ją wskutek wojny.

Setkom tysięcy młodzieży, która wskutek zamknięcia szkół przez okupanta nie zdołała, mimo akcji tajnego nauczania, osiągnąć cenzusu wykształcenia odpowiadającego zadaniom, które stawia przed młodym pokoleniem odbudowujące się państwo — otworzymy drogę przyśpieszonego wyrównania braków, tworząc dla tej młodzieży szkoły, pracujące w szybkim tempie, dostosowanym do ich wieku.

Ożywienie i odbudowanie normalnego życia społecznego jest koniecznym warunkiem rozwoju demokracji. Przerwany i stłumiony przez wojnę i okupanta rozwój życia kulturalnego i społecznego winien dla dobra państwa i narodu wejść na normalne tory. Dla ułatwienia rozwoju stosunków na tym odcinku pragniemy podjąć akcję kształcenia przodowników życia społecznego. Uwaga nasza skierowana została na naszą przyszłość — na młodzież. W tym celu popierać będziemy rozwój życia organizacyjnego i kulturalnego związków młodzieży, oraz popierać akcję kształcenia przodowników młodzieżowych. Popierać będziemy akcję uniwersytetów ludowych, kształcenie instruktorów dla harcerstwa, otaczać będziemy opieką społeczną i finansową szkoły społeczne młodzieży robotniczej.

Wejście na drogę zrealizowania celów demokratyzacji oświaty i kultury oraz likwidowania skutków wojny pociąga za sobą konieczność zorganizowania na nowych zasadach wielu dziedzin naszego życia kulturalnego, oraz właściwego rozłożenia świadczeń na cele oświaty na państwo i samorząd. Rząd Jedności Narodowej wkracza na tę drogę i w związku z tym podejmie uregulowanie przy pomocy dekretów następujących dziedzin życia kulturalnego: akcji zakładania i utrzymywania przedszkoli, zakładania, utrzymywania i organizacji szkolnictwa powszechnego i szkolnictwa dokształcającego, organizacji oświaty dorosłych, zadań samorządu terytorialnego w zakresie oświaty i kultury.

Rząd kładzie wielki nacisk na zorganizowanie i normalne funkcjonowanie szkół wyższych, dążyć będzie do zwiększenia ich ilości i zdecentralizowania. Podjęliśmy akcję zmierzającą do zmiany struktury socjalnej studentów, pragniemy zwiększyć wydatnie ilości studentów z warstw chłopskich i robotniczych. Rząd będzie popierać rozwój nauki polskiej, widząc w tym pomnażanie kultury narodowej i skuteczny środek zdrowego rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego.

UNIFIKACJA PRAWA

W Polsce, która kiedyś była rozdarta na trzy części, obowiązywały i obowiązują do dziś dnia najróżnorodniejsze prawa zaborcze. Rządy dowrześnione w ciągu 21 lat nie zdobyły się na unifikację prawa w Polsce. Tym samym podtrzymywały ducha dzielnicowości i ducha obcych praw. Rząd Jedności Narodowej zamierza w najbliższej przyszłości przeprowadzić pełną unifikację prawa w Polsce.

SUWERENNOŚĆ

Parę słów o tych, którzy obłudnie szermują hasłem suwerenności. Wydaje mi się, że nawet w okresie wojennym mieliśmy tej suwerenności nie mniej od innych wyzwolonych krajów, takich jak Włochy, Grecja, czy Francja. Obecnie zlikwidowane zostały, lub są likwidowane ostatecznie ograniczenia wojenne, takie jak dyslokacja wojsk radzieckich, eksploatacja kolei głównie przez wojskowe władze radzieckie, zniesienie radzieckich komendantów wojennych, przekazywanie obozów, będących pod zarządem wojskowym sowieckim i t. p.

A jeśli przeanalizujemy głębiej, to stwierdzimy, że właściwie teraz dopiero Polska staje się krajem naprawdę całkowicie suwerennym, niezależnym od kapitału międzynarodowego, który niejednokrotnie przed wrześniem 1939 roku, krępował wielce naszą suwerenność.

Wielkie, bez precedensu w naszej historii, stoją do wykonania zadania przed Rządem Jedności Narodowej.

Zadania te są tym trudniejsze, że równie wielkie i niespotykane w dziejach naszych odziedziczyliśmy spustoszenia wojenne.

Ale nową, odrodzoną Polskę stać na bohaterstwo wielkiej pracy i wielkie czyny przy jej odbudowie, tak jak stać ją było w ciągu 5 i pół lat na bezwzględną i bezkompromisową walkę z dzikim i okrutnym okupantem niemieckim.

Walkę z trudnościami przy jej odbudowie zwycięsko wygramy, bo niespożyte są siły demokracji polskiej, bo niespożyte są siły naszego narodu.

Budujemy Polskę nową, wielką, silną i demokratyczną, wiecznie trwałą, budujemy ją pod względem gospodarczym, wojskowym, kulturalnym i etycznym.

Wierzymy, że zjednoczeni w pracy, że owiani duchem gorącego patriotyzmu taką Polskę zbudujemy.

Londyn potępia Rączkiewicza

LONDYN (AFP) — Rząd brytyjski potępia rozkaz Rączkiewicza, który nakazał wczoraj, by generał Gustaw Paszkiewicz został usunięty z szeregów armii polskiej, za to, że uznał władzę polskiego Rządu Jedności Narodowej.

W kołach miarodajnych podkreślają, że marszałek Rola - Żymierski jest jedynym uznanym naczelnym wodzem wojsk polskich.

Ludzie i zdarzenia

Genealogia

Idea demokracji, rządząca Polską odrodzoną — trzeba to dziś, w rocznicę ogłoszenia Manifestu PKWN szczególnie silnie podkreślić — nie jest czymś sztucznym, ale wiąże się organicznie z duchem, tradycją i historią naszego narodu, nie przychodzi z zewnątrz, ale z niego wypływa i czerpie swe soki żywotne. Cała, przeszło stupięćdziesięcioletnia walka narodu polskiego o niepodległość, jak najściślej z ideą tą była złączona. Powstanie kościuszkowskie, prace jakobinów polskich, Towarzystwo Patriotyczne w powstaniu listopadowym, przedsięwzięcia Wielkiej Emigracji, „czerwoni" w powstaniu styczniowym, walka socjalizmu polskiego — wszystko to, stanowiące rdzeń dziejów Polski, przesiąknięte jest walką o demokrację.

Dziś uwagę naszą zwraca ten dokument historyczny, w którym zasady demokracji polskiej po raz pierwszy jako całkowity program zostały sformułowane. Jest to manifest Towarzystwa Demokratycznego Polskiego z roku 1836. Przerzucamy jego karty i raz po raz poszczególne ustępy kojarzą nam się z odpowiednimi zasadami, ogłoszonymi przez manifest PKWN i z zasadami realizowanymi dziś tak konsekwentnie w życiu Polski.

Oto jak dziadowie nasi oceniali przyczyny upadku Polski, co też da się całkowicie zastosować do naszych klęsk w okresie minionej wojny: „Interes szlachty i interes ludu tak były sobie przeciwne, jak wolność i niewola, dostatek i nędza. Rozerwana jedność, rozdwojone siły narodowe, wydały naturalny skutek — bezsilność powszechną".

Gdy manifest Towarzystwa Demokratycznego stwierdza, iż fundamentem Polski odrodzonej musi być demokracja, uzasadnia to następującymi słowami:

„Porządek towarzyski na przywłaszczeniach oparty, w którym jedni używają wszystkich korzyści do życia społecznego przywiązanych, drudzy same tylko ciężary życia tego znosić są przymuszeni, jest jedyną przyczyną nieszczęść ojczyzny naszej i ludzkości całej... Prawo przeto równości, dotąd w myśli tylko żyjące, w wykonanie wprowadzone być musi".

Manifest PKWN głosi: „Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego... deklaruje uroczyście przywrócenie wszystkich swobód demokratycznych, równości wszystkich obywateli bez różnicy rasy, wyznania, narodowości, wolności organizacyj politycznych, zawodowych, prasy, sumienia". Innymi słowy to samo wyrażali demokraci z przed wieku: „Każdy człowiek ma prawo szukać własnego szczęścia, wszystkie potrzeby fizyczne, umysłowe i moralne zaspakajać, wszystkie władze rozwijać i doskonalić, a w miarę pracy i zdolności, we wszystkich korzyściach życia społecznego równy mieć udział".

I w innym miejscu: „Odrodzona niepodległa Polska demokratyczną będzie. Wszyscy bez różnicy wyznania i rodu odbiorą w niej umysłowe, polityczne i socjalne usamowolnienie; nowy porządek, obejmujący własność, pracę, przemysł, wychowanie i wszystkie stosunki towarzyskie, na zasadach równości oparty, zajmie miejsce bezrządu, któremu przywłaszczyciele nazwisko praw dotąd nadają".

Gdy jeszcze w ogniu wojny PKWN głosił i wykonywał reformę rolną, wypełniał tylko testament Towarzystwa Demokratycznego, które przed wiekiem głosiło: „Jeżeli nowe powstanie nie ma być smutnym dawnych powstań powtórzeniem, pierwszym do boju hasłem winno być usamowolnienie ludu, oddanie wydartej mu ziemi na własność bezwarunkową, wrócenie praw, powołanie do używania korzyści niepodległego bytu wszystkich, bez różnicy wyznań i rodu. Taki tylko wymiar sumiennej, szczerej, niedwuznacznej sprawiedliwości rozwinąć może w całej uciśnionej masie uczucie prawdziwego poświęcenia się".

W okresie gdy w Warszawie obraduje pod znakiem jedności Krajowa Rada Narodowa, w okresie najbardziej doniosłym w formowaniu dróg, którymi ma zdążać Polska, powtórzymy raz jeszcze za manifestem sprzed wieku:

„Kto, jak my, wierzy w świętość celów, w sumienność zasad i skuteczność środków naszych — czyje serce czysto bije dla ojczyzny i ludzkości, niech usiłowania swoje z naszymi łączyć przychodzi. Innej wiary ludziom nie podamy ręki, bo z sumienia żadnych koncesyj zrobić nie jesteśmy w stanie".

NIEMY

Ze Spółdz. wyd. „Wiedza"

Ostatnio odbyło się posiedzenie rady nadzorczej spółdzielni wydawniczej „Wiedza". Obecni byli członkowie rady nadzorczej tow. tow. Osóbka-Morawski, Szwalbe, Świątkowski, Baranowski, Jaszuński, Kembrowski. Na przewodniczącego rady nadzorczej wybrano tow. Szwalbego, na zastępcę przewodniczącego tow. Osóbkę-Morawskiego, na sekretarza tow. Kembrowskiego.

Do Zarządu Spółdzielni wybrano jednogłośnie tow. tow. Strusińską, Żaruk-Michalskiego i Dąbrowskiego.

Z działalności TUR

Robotniczy działacze oświatowi radzą

Ostatnio odbyła się w Warszawie Konferencja informacyjna robotniczych działaczy oświatowych, zorganizowana przez Zarząd Główny Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego.

Referaty programowe wygłosili: minister dr Trojanowski, mgr. Dobrowolski, dr Mierzecki i tow. Rossowiecka. W konferencji uczestniczyli działacze robotniczy oświatowi z Bydgoszczy, Chełmska, Katowic, Krakowa, Krosna, Lignicy, Łodzi, Mościc, Olsztyna, Płocka, Radomia i Warszawy; delegaci robotniczych Partii Politycznych (PPR. i PPS.) delegaci Wydziału Opieki Społecznej oraz Wydziału Zdrowia m. Warszawy, reprezentanci prasy krakowskiej, łódzkiej, lubelskiej, pomorskiej, śląskiej i warszawskiej.

Konferencja stwierdziła, że wyniszczająca polityka okupanta odbiła się także na kulturze i oświacie mas robotniczych i chłopskich. Na odcinku tym prostować należy rozsiewane fałsze polityczne i naukowe. Do tej pracy należy masy robotnicze zespolić i podnieść ich własny ideologiczny poziom. Zadanie to niełatwe, ponieważ kadry przedwojenne były niewystarczające a poza tym wytrzebione zostały przez okupanta. Całą robotę oświatową należy zespolić na jednym gruncie, a mianowicie na gruncie TUR-u, który dotychczasową swoją pracą zyskał prawo obywatelstwa w szerokich rzeszach polskiego świata robotniczego i pracowniczego, mimo napotykanych trudności ze strony wstecznych sił ciemnoty i zacofania. Obecnie kiedy czynniki demokratyczne doszły do władzy, należy dążyć do utrzymania tej władzy, a utrzymać ją można tylko przez rozszerzenie bazy kultury mas robotniczych, i chłopskich i mas pracujących. Tej pracy nie może przeprowadzić Państwo, nie mogą partie polityczne, nie mogą instytucje o celach specjalnych, — ale tylko TUR. Zgodnie oświadczyli reprezentanci wszystkich ośrodków i wszystkich partii politycznych, że cała robota oświatowa winna być scentralizowana w Turze.

TUR jako centralna organizacja oświatowa winna pozostać bezpartyjna, to znaczy winna jednoczyć w sobie wszystkie partie demokratyczno polityczne, pracujące dla robotniczych i chłopskich mas i oparte o socjalistyczny światopogląd.

Tak samo jak Związki Zawodowe zjednoczyły się i przez to są silne i dają gwarancję zreorganizowania całego naszego systemu gospodarczego, tak jak spółdzielczość jest zjednoczona i gwarantuje nam zreorganizowanie całej wymiany, tak i oświata pozaszkolna i kultura szerokich mas musi być jednolita. TUR otrzymuje 300 świetlic zorganizowanych z inicjatywy państwowej, które należy ożywić i powiązać ze społeczeństwem. Należy nawiązać ściślejszy kontakt z Harcerstwem, ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, a przede wszystkim ze Związkami Zawodowymi.

TUR nie zamierza Związkom Zawodowym czy Radom Zakładowym odebrać ich świetlic, ale obsługa odczytowa, kulturalno - imprezowa musi być w rękach TUR-u. TUR musi ująć całokształt oświatowej roboty wśród mas robotniczych i w tym celu należy stworzyć ekipy wykładowe, należy uruchomić działalność wydawnictw, stworzyć Centralną Bibliotekę podręczną dla prelegentów, a poza tym Biblioteki dla świetlic.

Stworzenie ekipy wykładowej napotyka na trudności, oprzeć się na sferach uniwersyteckich nie można, bo są one z małymi wyjątkami reakcyjne, należy raczej oprzeć się na Związku Nauczycielstwa Polskiego i na tych naukowcach, znanych w nauce i niedopuszczonych przez sfery endecko-sanacyjno-onerowskie do wyższych uczelni, a związanych z życiem społecznym mas robotniczych.

Wracające do Ojczyzny wojska radzieckie w Warszawie

WARSZAWA (Polpress). W dniu 20 bm. przemaszerowały przez Warszawę oddziały radzieckich jednostek bojowych w drodze z zachodu do Ojczyzny. Od strony ul. Grójeckiej przeciągnęły nieprzerwanym szeregiem – w zwartym szyku – oddziały zwycięskiej, bohaterskiej Armii Czerwonej.

W Alejach Jerozolimskich ustawiono bramę triumfalną. Na trybunie zebrali się dowódcy Armii Czerwonej, powracającej z historycznego szlaku zwycięstw. Obecny ambasador ZSRR, Lebiediew, członkowie Misji Wojskowej Radzieckiej, generałowie: Szatilow, Krasilnikow, Senczyllo. Przybyli przedstawiciele władz polskich z min. Stefanem Matuszewskim, prezydentem miasta stołecznego Warszawy, oraz z członkami Prezydium Warszawskiej Rady Narodowej, radni miejscy, przedstawiciele partii politycznych, prasy polskiej i zagranicznej. Przy zburzonym Dworcu Głównym ustawiła się orkiestra. Prezydent m. st. Warszawy, ob. Tołwiński, wygłosił przemówienie w językach polskim i rosyjskim.

W imieniu Rządu przemawiał w języku polskim i rosyjskim min. Matuszewski.

W imieniu Wojska Polskiego przemawiał ppłk. Jan Kotwica-Skrzypek.

Następnie przemówił przedstawiciel Armii Czerwonej, gen. Szwariow, który w imieniu bojowników i oddziałów Armii Czerwonej biorących udział w oswobodzeniu Polski i zdobyciu Berlina, przekazał całemu narodowi polskiemu serdeczne, przyjacielskie i żołnierskie pozdrowienia.

Z działalności Zw. Samopomocy Chłopskiej

SEZONOWE DZIECIŃCE NA WSI

Zarząd Główny Związku Samopomocy Chłopskiej rozpoczął w połowie kwietnia b. r. organizowanie sezonowych dziecińców we wsiach w okresie letnich robót rolnych. Akcję tę uzgodniono z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych i Opieki Społecznej.

W pierwszych dniach czerwca wyjechało w teren 11 inspektorek.

W porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych instruktorki Związku Samopomocy Chłopskiej ściśle współpracują z instruktorkami rolnymi, kursy dla kierowniczek dziecińców przeważnie prowadzone są wspólnie, a dziecińce Związku Samopomocy Chłopskiej są tam tworzone, gdzie nie ma instruktorek rolnych.

Na 1000 dziecińców na terenie 5 województw (krakowskie, kieleckie, katowickie, rzeszowskie i warszawskie) 628 organizowanych jest wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i R. R., a 372 samodzielnie przez Związek Samopomocy Chłopskiej.

Opiekę lekarską nad dziecińcami objęli lekarze powiatowi bądź rejonowi.

ZJAZD PISARZY CHŁOPSKICH W WARSZAWIE

W dniach 3 — 5 sierpnia b. r. Związek Samopomocy Chłopskiej organizuje zjazd pisarzy chłopskich i pracowników kultury ludowej.

Zjazd odbędzie się w Warszawie, w „Domu Żołnierza“ przy ul. Szucha.

Program zjazdu przewiduje referaty ob. ob.: wiceministra Kultury i Sztuki Kruczkowskiego, Chałasińskiego, Olchy, Solarzowej, Putka, Osmalczyka i red. Króla.

Tematy referatów są ściśle związane z najbardziej aktualnymi zagadnieniami kultury wsi. W ostatnim dniu zjazdu zorganizowana będzie wycieczka do ośrodków przemysłowych i gospodarczych Związku Samopomocy Chłopskiej.

Zjazd ma na celu wciągnięcie do współpracy tych wszystkich, którzy piórem i działalnością swoją byli rzecznikami umasowienia kultury narodowej, oparcia jej o kulturę ludową i nakreślenia konkretnych wytycznych dla zamierzeń powziętych na zjeździe.

STAN ORGANIZACYJNY ZW. SAMOP. CHŁOPSKIEJ

W chwili obecnej na terenie Polski czynnych jest 148 zarządów powiatowych Związku Samopomocy Chłopskiej, 1513 zarządów gminnych oraz 12.529 Kół Gromadzkich. Ilość członków wynosi ponad 450.000.

Jednorazowy kurs przysposobienia budowlanego

Nauka na kursie obejmuje przedmioty teoretyczne i praktyczne. Zajęcia na kursie od godz. 8 do 15. Kurs będzie zakończony egzaminem. Nauka na kursie bezpłatna. Kandydaci otrzymają zaświadczenia, celem uzyskania odroczenia służby wojskowej. Słuchacze zamiejscowi zostaną umieszczeni w bursie, miejscowi będą otrzymywali deputaty. Na kurs zostaną przyjęci kandydaci w wieku od lat 17 wzwyż, ze świadectwem ukończenia conajmniej 6 klas szkoły powszechnej. Pierwszeństwo mają kandydaci, którzy posiadają praktykę w murarstwie, ciesielstwie, blacharstwie, stolarstwie i t. p. Po ukończeniu kursu i trzyletniej praktyki — możliwość wstąpienia do liceum budowlanego. Kurs dla miejsowych (dla słuchaczy nie korzystających z bursy) rozpoczyna się po 15 lipca r. b. — dla zamiejscowych po 15 sierpnia r. b. Kurs odbywać się będzie w budynku przy ul. Złotej 58.

Zapisy na kurs przyjmuje sekretariat Instytutu Naukowego Rzemieślniczego w Warszawie, ul. Jakubowska 14. (Saska Kępa) codziennie prócz niedziel i świąt, w godzinach 11 — 13 i 16 — 18.

Wznowienie czasopism naukowych

WARSZAWA. (Polpress). Z zasiłku Ministerstwa Oświaty wznowione zostały dwa czasopisma matematyczne, które przed wojną zaliczone były do najpoważniejszych wydawnictw na świecie w tej dziedzinie wiedzy. Są to „Fundamenta mathematicae“ „Monografie Matematyczne“.

„Fundamenta“ ukazały się przed wojną 32 tomy. Tom 33 znajdował się w druku w chwili wybuchu wojny. Część materiału z tego numeru ocalała. Reszta uległa zniszczeniu. Obecnie przystąpiono do ponownego wydania tomu 33, który znajduje się już w druku. Tom ten zawierać będzie materiały, które ocalały oraz nowe, powstałe podczas okupacji, a częściowo – po zniszczeniu od pożaru – zrekonstruowane. Wydawnictwo to, poświęcone nowoczesnym działom matematyki (przede wszystkim teorii mnogości) zawierało z góra 50 proc. prac zagranicznych. Drukowane jest w językach obcych.

Za dowód autorytetu, jakim cieszyły się „Fundamenta Mathematicae“ posłużyć może fakt, że wydrukowanie pracy w tym wydawnictwie uważane było przez uniwersytety Stanów Zjednoczonych za dostateczną podstawę do nadania doktoratu.

Komitet redakcyjny czasopisma stanowili: profesorowie W. Sierpiński, i K. Kuratowski. Trzeci z redaktorów, prof. Mazurkiewicz, jak wiadomo zmarł niedawno.

„Monografie Matematyczne“ drukowane również w językach obcych obejmują w syntetycznym ujęciu pewne działy matematyk, szczególnie te, które były kultywowane w Polsce i należą do t. zw. Warsz. Szkoły Matematycznej. Wydawnictwo obejmuje serię zagraniczną i polską. Z serii zagranicznej przed wojną wyszło 7 tomów. Nakład niektórych tomów został wyczerpany. Inne wyszły w drugim wydaniu. Z serii polskiej wyszły 3 tomy. Wydawnictwo to jest przeznaczone dla osób studiujących matematykę. Obie serie są obecnie w druku i ukażą się jako tomy XI i XII. Jeżeli chodzi o serię zagraniczną, to 50 proc. odbiorców miała ona w Stanach Zjednoczonych, 25 proc. w Japonii i 10 proc. w Anglii. W skład komitetu redakcyjnego „Monografii“ wchodzą czołowi nasi matematycy profesorowie: Kuratowski (kierownik komitetu), Banach, Knaster, Sierpiński, Steinhaus i Zygmund.

Odsłonięcie pomnika Armii Czerwonej w Krakowie

W Krakowie odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci poległych w walkach o Kraków żołnierzy radzieckich. Uroczystość ta, która przemieniła się w manifestację uczuć mieszkańców grodu podwawelskiego zgromadziła tłumy publiczności, władze państwowe reprezentował woj. krakowski oraz szereg innych dostojników, zaś na czele korpusu oficerskiego Armii Czerwonej pojawił się gen. lejtnant Korownikow.

W szeregu przemówień wygłoszonych przez przedstawicieli społeczeństwa polskiego i wojska radzieckiego, podnoszone były zasługi bojowników w walce z odwiecznym wrogiem Słowiańszczyzny — Niemcami.

Między innymi przemawiał bawiący w Krakowie wicepremier Ukraińskiej Republiki Mikołaj Bazan, oraz delegat Białoruskiej Republiki prof. Gonbunow. Wicepremier Bazan podkreślił zasługi, jakie położyła Armia Czerwona dla sprawy oswobodzenia Słowian od jarzma germańskiego. W imieniu społeczeństwa polskiego przemawiał delegat Związków Zawodowych. Uroczystość zakończyło złożenie licznych wieńców oraz salwa kompanii honorowej Armii Czerwonej, po czym zapalono wzdłuż piedestału pomnika 16 zniczy.

Stan gospodarczy terenów odzyskanych

Powiat Bolesławiec: na terenie powiatu znajduje się silnie rozwinięty przemysł ceramiczny, tartaczny i spożywczy. Uruchomiono elektrownię, wodociągi, drukarnię, piekarnię itp. Przygotowuje się uruchomienie gazowni.

Powiat Bystrzyca. Na terenie powiatu znajduje się około 40 zakładów przemysłowych średnich i 60 mniejszych. Część fabryk udało się uruchomić, przy czym załoga jest niemiecka, a zarząd polski.

Powiat Brzeg: Na terenie Brzegu znajdują się 63 zakłady przemysłowe, 118 zakładów rzemieślniczych, 2 cegielnie, 5 zakładów maszynowych i duża garbarnia.

Powiat Jawor: W powiecie istnieje ponad 20 młynów gospodarczych i dwa wielkie młyny handlowe, cukrownie, fabryki maszyn rolniczych, stolarnie budowlane i meblowe, 2 mniejsze fabryki tekstylne. Poza tym znajdują się w powiecie kamieniołomy, wapienniki i cegielnie. Na terenie powiatu można zatrudnić około 3000 ludzi w przemyśle i tyleż w rzemiośle.

Powiat Kamienna Góra: Na terenie powiatu znajduje się 27 większych zakładów włókienniczych, zatrudniających 6800 robotników. Przerabia się w 80 proc. len, w 20 proc. bawełnę, sztuczny jedwab, włosień koński. W powiecie czynnych jest 6 cegielni. Znajdują się również kamieniołomy dolomitowe, wyrabiające mączkę dolomitową dla przemysłu chemicznego, dla hut szklanych i t.p. Zakłady mechaniczne większe w ilości 5 objektów zatrudniają łącznie 1800 osób. Przemysł spożywczy: 66 młynów mniejszych, 2 mleczarnie. Z branży skórniczej – jedna garbarnia czynna i jedna fabryka obuwia. Jeśli chodzi o osadnictwo przemysłowe można jeszcze zatrudnić około 2000 robotników.

Powiat Kładzko: Zakładów przemysłowych średnich i mniejszych 154. W tym przeważa przemysł mineralny, drzewny, rolniczy i tekstylny. Poza tym w terenie są trzy kopalnie węgla. Można śmiało liczyć na zatrudnienie 2000 robotników polskich.

Powiat Szprotawa: W powiecie znajdują się dwa większe miasta, Szprotawa i Przemkowo. Okolica na ogół lesista sprzyjała rozwojowi przemysłu drzewnego. W powiecie znajduje się 56 zakładów przemysłowych. W Szprotawie znajduje się duża kaflarnia, fabryka sztucznego kamienia, 2 fabryki pończoch, tartak, fabryka mebli, fabryka maszyn rolniczych, garbarnia, fabryka wag i młyny wodne. 7 km od miasta, w Malwitz, zakłady prochu, naczyń kuchennych, odlewnia żelaza i cynkownia. W Beryczu fabryka papieru i fabryka tekstylna. W Przemkowie cementownia, krochmalnia, przędzalnia, 4 tartaki, 3 młyny, 2 cegielnie.

Powiat Lubień: Powiat wybitnie rolniczy. W związku z tym przemysł rolniczo-leśny, a więc młyny, gorzelnie, tartaki. Razem około 60 zakładów.

Powiat Lignica: Ogólna ilość zakładów przemysłowych wynosi 166. Na razie uruchomiono 20, w tym fabrykę mydła i fabrykę wyrobów betonowych. W powiecie jest 26 cegielni, zakładów spożywczych 75. W powiecie znajdują się 34 młyny, w tym 3 obsadzone.

Powiat Lubań: W powiecie przeważa przemysł włókienniczy, reprezentowany przez średnie i mniejsze zakłady. W mieście znajduje się fabryka cygar, fabryka chemiczna, 4 tartaki, młyn i mleczarnia. Specjalnie dotkliwie daje się odczuć brak ludzi.

Powiat Lwowek: W powiecie dominuje przemysł spożywczy i drzewny. Ogółem znajduje się 30 tartaków, w tym 20 zniszczonych wskutek działań wojennych, 2 tartaki przejęte i czynne. Młynów w powiecie 20, z tego czynnych 8.

Powiat Milicz: Powiat wybitnie rolniczy o dużej gospodarce hodowlanej. Na dużą skalę prowadzona hodowla ryb. W powiecie znajduje się 41 objektów przemysłowych średnich, poza tym 6 tartaków, w czym jeden uruchomiony produkuje łóżka.

Redaktor: Jan Dąbrowski

D. 01383

Odbito w drukarni Nr. 4 Spółdzielni „Czytelnik“, Łódź, Żwirki 2